

ΛΕΟ ΓΚΟΛΑΝΤΙΝ

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ

Π Ο Ι Η Σ Η

ΘΕΜΕΛΙΟ

ΑΘΗΝΑ

1

1947

ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΝΕΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ

ΠΟΙΗΣΗ

Το ένα ελεύθερο της έκδοσης θεμέλιο

Σχίστο του Μίνο Αργυράκη, για την παραδοχή λαϊκού θεμέλιου το οποίο απαγορεύεται από την επιτροπή της έκδοσης ότι δεχόταν για γραμμικούς λόγους (1947)

ΘΕΜΕΛΙΟ
2

ΘΕΜΕΛΙΟ

110

* Άντε που γνωρίζω την κύρια αιτία είναι η αδυναμία συνείσθησης, έχοντας πολλές δυσκολίες, πάρα πολλές, - όσες και ο δημοκρατικός λαός. ι.κ. 195, Αττική

1946

1947

ΑΘΗΝΑ

"ΘΕΜΕΛΙΟ"

"ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΦΡΕΝΗ"

1946

"ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ"

1946

ΩΤΟΔΟΤΕΣ

ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

ΟΤΕΧΝΩΝ

ΘΕΜΕΛΙΟ

1943... 4 ΧΡΟΝΙΑ ΑΓΩΝΕΣ... 1947
ΕΚΔΟΣΗ ΕΠΟΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

1

Το πιο ελπιώδες της εκ-
δοσης ελπίδα.

Στάδιο του Μίνου Αργυ-
——
—
—
—

ΩΤΟΔΟΤΕΣ

ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

12/54

ΟΤΕΧΝΩΝ

Κυριοι ος οπως το
ταυς Σαμωργαυς
οπως, ο Νικος
α το τιμαςου
, αναβροντας
να ημωου ομω
των Νικω Λογ-
κως να βεχουται
12.0.54
31.12.1990
Μαριου-
ΑΤΗ Νικω

στο φανταστικω
κως, τοτε, 1946

12.190

1

1943... 4 ΧΡΟΝΙΑ ΑΓΩΝΕΣ... 1947
ΕΚΔΟΣΗ ΕΡΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

οὐδὲν καὶ οὐδὲν κρατίζω γὰρ.

1946

“ΘΕΜΕΛΙΟ”

“ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ”

1946

“ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ”

1946

1946
1947
ΑΘΗΝΑ

ΑΦΙΕΡΩΝΕΤΑΙ ΕΥΛΑΒΙΚΑ
ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ
ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ ΠΟΥ ΠΕΣΑΝ
ΠΟΛΕΜΩΝΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΥΤΕΡΙΑ
ΤΗΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ
ΠΡΟΚΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΣΥΣΚΕΥΗ ΟΔΗΓΩΝ

ΣΕΜΕΛΙΟ

ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ

"ΦΩΤΟΔΟΤΕΙ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ," ...

ΟΤΕΧΝΩΝ

... τέτοιοι στάθηκαν οι αποδαστές στους μεγάλους αγώνες. Ίδανικό και σημαία τους η Λευτεριά, στήν πιά ολοκληρωμένη της έννοια: Λευτεριά από κάθε έχθρική ή «συμμαχική» υποδούλωση. Λευτεριά από κάθε κοινωνική καταπίεση. Λευτεριά από κάθε φραγμό στή μόρφωση της νεολαίας. Λευτεριά από κάθε αντιεπιστημονική συκοφάνηση της αλήθειας. Λευτεριά από κάθε μικροϊπολογισμό που εμποδίζει τη συνადέρωση της σπουδάζουσας νεολαίας.

Αυτό το φώς της Λευτεριάς κρατούν στον πυρσό τους οι έπονίτες αποδαστές. Κι οδηγημένοι απ' την ΕΠΟΝ, δίνουν το χέρι της αδερφωσύνης σέ κάθε σπουδαστή, γιά νά φωτίσουν όλοι μαζί τό δύσβατο δρόμο της 'Ελλάδας.

στο ός έχω το
τους διαμαρτυρ
από, ο Νίκος
το τιμήσουν
αναφέρουν τας
να θυμίσω όμω
των νέων λογο
τως να ξεχαστεί
31-12-1990
Μαριώι-
ΑΤΤΙΚΗΣ

στο φαντατικό
παι, το τε, το
το

1.8.190

βάσει τῆ χιτλερική σημαία ἀπ' τὸν ἱερό Βράχο, δέονονται
ἀδιάσπαστα οἱ παλαιοὶ μὲ τοὺς καινούργιους σπουδαστι-
κοὺς ἀγῶνες...

Οι τετράχρονοι άγώνες της Ε.
Π. Ο. Ν. Σπουδαστών είναι συνε-
χεια του άγώνα που οι σπουδαστές
μέτλη καθοδήγηση του ΕΑΜ Νέ-
ων, άρχινισαν τό φθινόπωρο του
1941. Μά οι άγώνες αυτοί έχουν
μιά προϊτορία. Βγήκαν μέσ' άπ'
τό έπος των 'Αλβανικών δουλειών,
τήν πάλη ενάντια στή Μεταξική
τυραννία και τίς παλότερες προ-
οδευτικές φοιτητικές εξορμήσεις.
Κι όταν, μέσ' από

Κι όταν, μία σκοτεινή νύχτα
της σκλαβιάς, στις 30 του Μάη
1941, ο σπουδαστής της ΑΣΟΕ
Μανώλης Γλέζος, κατε-
μαίνα απ' τόν Ιερό Βράχο, δένονται
μέ τους καινούργιους σπουδαστι-

Οι μπότες του κατακτητή πατούν τα κορμιά και τις ψυχές μας. Σκελεδωμένοι άνθρωποι πέφτουν πλημυρισμένοι στους κρούσους δρόμους: ή μεγάλα πείνα. Μέσα στο νεκροτομείο του Πανεπιστημίου σωροί κάθε μέρα τα πτώματα. Άπο τότε ζήσαμε πραγματικά το δράμα του λαού μας...

Στις 17 του Νοεμβρίου 1941 κηρύσσεται από τους φοιτητές η πρώτη απεργία στην Ελλάδα και ο λαός στην Ευρώπη. Έτσι αρχίζουν σκληροί οι αγώνες για τη ζωή και τη λευτεριά. Ο παρόνομος «ΜΑΧΗΤΗΣ», όργανο της σπουδάζουσας νεολαίας προσηγορεύεται: «Τό ψωμί θρόντοφωνάει: «Τό ψωμί κι η λευτεριά δέν χαρίζονται, μά καταχτιώνται!»

Πρώτο καταφύγιο και
όμητήριο μαζί, ένα στε-
γασμένο γιαπί, στα Πευ-
κόκκια. Με μύριους κό-
πους και δυοίς άχνίζει
το φοιτητικό συσσίτιο...

Οι πρώτοι μήνες του 1942 βρίσκουν τους φοιτητές εγκατεστημένους στο Γυμναστήριο του Λαχμίου και ύστερα στο δοξαριό «Υπόγειο» της Λέσχης. Δημιουργούνται οι πρώτοι σύλλογοι.

Τόχειμώνα του 42 τα σουβαστάκια παλεύουν.
γυμνοί πιά κι όρημτικοί οί σπουδαστές παλεύουν.

Στις 22 του Δεκεμβρίου 1942 ο Κωνσταντίνος Κωνσταντίνου, φοιτητής της Νομικής Μήτσος Κωνσταντίνου πέφτει ο φοιτητής της Νομικής Μήτσος Κωνσταντίνου Τινίδης. Ο πρώτος ήρωας νεκρός των φοιτητών κι όλης της Αθήνας.

• ΤΑ «ΠΕΥΚΑΚΙΑ» ΕΚΕΙ ΠΟΥ ΠΡΩΤΟΣΤΕΓΑΣΤΗΚΕ ΤΟ ΣΠΟΥΔ. ΣΥΣΤΗΜ.

Kal and Gary escape to Cassiopeia. I.D. 54. —
 Then back to the town. Max, 4th member.
 Then all to the 100th. Max and to the 100th.
 Then all to the 100th. I.D. 54. — 'Exe. 600
 Max and Gary escape to Cassiopeia. I.D. 54. —
 Then back to the town. Max, 4th member.
 Then all to the 100th. Max and to the 100th.
 Then all to the 100th. I.D. 54. — 'Exe. 600
 Max and Gary escape to Cassiopeia. I.D. 54. —
 Then back to the town. Max, 4th member.
 Then all to the 100th. Max and to the 100th.
 Then all to the 100th. I.D. 54. — 'Exe. 600

OTEXNON

αὐτοὺς ὅτι ἔχουσιν τὸ
τοῦ Σαμαρείταις
αἰσῶς, ὁ Νίκος
καὶ τὸ τίμησάν
ἀναθέποντάς

στο φυτατικό
όπως, τότε, το

ΔΕΥΤΕΡΙΑ ΣΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Πολλοί φοιτητές πιάνονται στο διάστημα αυτό από τους καταχτητές και την «ελληνική» ασφάλεια.

Μό οι άγωνες για τη ζωή είναι η μία πλευρά μόνα. Νό ή άλλη:

Στις 25 του Μάρτη 1942, στην πρώτη εθνική επέτειο της κατοχής, οι φοιτητές, με τη σημαία μπροστά, διαδηλώνουν μέσ' απ' την οδό Σόλωνος και στεφανώνουν την προτομή του φιλικού Σόλωνα. Οι Κομμουνιστοί χτυπούν. Τραυματίζονται πολλοί φοιτητές και φοιτήτριες.

• Έχαρα μάρε' στην διασημότη, πάντα!
Τις νύχτες στις μπογιές. 1.α./84

Στις 25, 27 και 28 του Οχτώβρη 1942 καινούργιες διαδηλώσεις. Ο Έθνικός μας ύμνος αντίχεται θριαμβευτικά μέσα στη σκλαβωμένη Αθήνα.

Οι φοιτητές γίνονται λαϊκό σύμβολο...

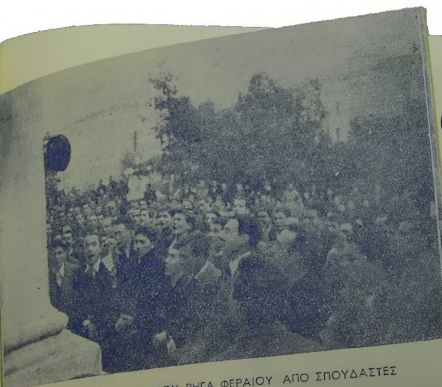
25.3.42 ΟΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ ΔΙΑΔΗΛΩΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΣΟΛΩΝΟΣ

ΜΟΔΗΝΗ

ΜΕΛΙΟ

ΠΗΚΗ

25.3.42 ΣΤΕΦΑΝΩΜΑ ΤΟΥ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ ΑΠΟ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ

Κοιμήστε για τη πατρίδα, πιαστείτε με συνδημότες,
Πέρισε ο σπαραγμός: «Θα ή'χα τον όρα ξγινάν
στη σοφία των Σφαίων 23. Ήμει και στο
στην Σφαμιά 27 του Λαυρέντε Χρυσότση,
— ήταν άδωκα παιδί. 1.α./84.

... Αυτό όμως ανηραυχεί την «Κυβέρνηση» της Προδοσίας. Επιχειρεί να φτιάξει μέσα στο Πανήλιο άστυνομικό σταθμό και φασιστική οργάνωση υπό τον καθηγητή Γ. Σκελλαρίου πρώτα, και τον διαδόχτο Τσαμουρά επείτα. Η παράνομη «ΝΕΟΛΑΙΑ» (άρ. φύλ. 11) δημοσιεύει ένα αποκαλυπτικό έγγραφο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ.—¹Αρ. Πρωτ. 309.—
Προς το Α. Α. Πολέων.... παρτίσιναι ανάγκη ιδρύσεως άστυνομικού σταθμού εν τω Έθνικω Πανεπιστημίω υπό καταιχλίαν άξιοπιστοσύνης. Η δόξα του σταθμού θέ τειρή εις την διάδοσιν... του καθηγητού, Γ. Σκελλαρίου. Έλθοντες οι ανανήκοντες μετά του εν λόγω καθηγητού άσ' ενδία και σφίγγετε ά θα ή'βω ε από της ενόψεως των καθηγητών εις την ίδρυσιν του σταθμού. Γ. ΤΣΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ.

Τις απόπειρες αυτές τις εφάρσαν οι σπουδαστές, δολιγγμένοι απ' το ΕΑΜ Νέων.

ΟΤΕΧΝΩΝ

αυτο οι όχρους το
τους διαμαρτυρίας
ταυός, ο Νίκος
α το τμήσαν
αναβέροντας
για την ανήλικη
των Νέων Λογ-
κός να βρεχάται
1.α. 84
31-12-1990
Μαργαρί-
ΑΤΗΝΙΑ

στο φανταστικό
όπως, τότε, 1990

1.α./90

Στις 23 του Φλεβάρη 1943 οι οργανώσεις που αποτελούσαν το ΕΑΜ Νέων (Αγροτική Νεολαία, Έλλας, Ένιαία Μαθητική Νεολαία, Έθνικοαπελευθερωτική Έργατοσυντακτική Νεολαία, Λεύτερη Νέα, Λαϊκή Έπαναστατική Νεολαία, Όμοσπονδία Κομμουνιστικών Νεολαίων Έλλάδας, Σοσιαλιστική Έπαναστατική Πρωτοπορεία Έλλάδας, Φιλική Έταιρία Νέων, Θεσσαλικός Έρως Λόχος) παίρνουν μιά ιεραρχική απόφαση: την ίδρυση της ΕΠΙΟΝ.

Στήν ιδρυτική διακήρυξη διαβάζουμε:

«Αδελφοί,

... Η ΚΕ του ΕΑΜΝ πήρε την απόφαση της δημιουργίας μιάς γιγάντιας και μονολογικής ένωσης Πανελλοδικής Οργάνωσης Νέων...

... το ΕΑΜΝ, ... με την απόφαση του αυτή χρίζει στη νεολογία μας την ένωση που θα σώσει την πατρίδα στον άγωνα.

της για τη λευτεριά και την πρόοδο...
... Οι σκοποί και το πρόγραμμα της (δηλ. της ΕΠΙΟΝ) επεκτείνονται και πλαταίνουν τους σκοπούς του ΕΑΜΝ και πέρα από τις συνθήκες της εκλογικής ένωσης η νέα μας γενιά σε μία γιγάντια δύναμη λευτεριάς, πρόοδου και πολιτισμού...».

ΕΙΣΙΝ Ο ΑΝΔΡΙΑΝΤΑΣ ΤΟΥ ΦΕΡΑΙΟΥ ΣΤΕΦΑΝΩΝΕΤΑΙ ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ

Η ΕΠΙΟΝ ενώνει και τους σπουδαστές στον άγωνα.

Στις 5 του Μάρτη 1943, στη μεγάλη μάχη ενάντια στην επιστράτευση, χιλιάδες σπουδαστές πυκνώνουν τα λαϊκά κύματα. Έξω πέφτει νεκρός ο σπουδαστής τών Σ.Μ.Λ. Τσόν, μέλος ομάδας κρούσης του ΕΛΑΣ Σπ.

Στις 25 του Μάρτη καινούργια σπουδαστική εξέδραση.

Στις 25 του Ιούνη 2.000 σπουδαστές διαδηλώνουν μαζί με το λαό ενάντια στην τρομοκρατία και τις αθροεπισυλλήψεις φοιτητών.

Στις 22 του Ιούλη στην Αθήνα η επική αντίβουλογοική εκδήλωση, 4.000 σπουδαστές παίρνουν μέρος στη μάχη. Στις πρώτες γραμμές πέφτουν οι επόνιτες σπουδαστές του Πολυτεχνείου Χατζηδημής, Τεριακής και η φοιτήτρια του Πανμίου Σταθοπούλου.

ΑΦΙΣΤΑ ΣΤΗ ΦΩΛΟΓΑ ΑΡ. ΦΥΛ. 8

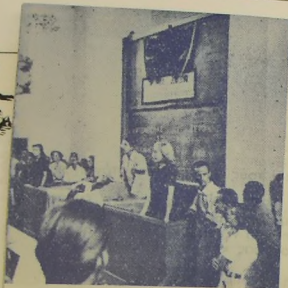
ΓΟΤΕΧΝΩΝ

άγνωστο σε όχλους το
πό τους δακτυλογράφους
(επιστολές), ο Νίκος
η να το τιμήσουν
νός, αναφέροντας
την ηθική οργάνωση
α των νέων λογο-
γών να βγαίνουν
31-12-1940
Μαρούσι-
Αθήνα

στο φυλακτικό
του όπλο, το 1940

1.8.190

Στις 3 Αυγούστου γίνεται στο Πανεπιστήμιο πάνδημο μνημόσυνο για τους κρούς της μεγάλης μάχης.

«Η παράνομη «ΦΛΟΓΑ» (Αρ. φ. 8) η οποία μερίδα της ΕΠΟΝ, ληστών, γράφει»

«Νικήσαμε. Οίοντες, λεβέντες, ιεροκλήτες, ώρθωσαν και κράτησαν ψηλά τις τιμημένες παντιέρες της φοιτητικής παράδοσης. Νέο φοιτητικό αίμα πότισε το δέντρο της

Λευτεριάς... Έτσι απαντάμε. Με θυσίες...»

Μά η απάντηση τούτη είναι μαστίγωμα για τους προδότες...

Στις 27 του Σεπτεμβρίου 1943, στην επέτειο της ίδρυσης του Ε.Α.Μ., προδότες φοιτητές με χωροφύλακες της Ειδικής και άνδρες των «Ε» χτυπούν στο Πανήμιο τους οπουδαστές. Ο επώνυμος φοιτητής Γέμος δολοφονείται μέσα στην Πρυτανεία.

Από τότες φουντώνει το τρομοκρατικό δργιο στο Ίδρυμάτ μας...

ΑΦΙΣΤΑ ΑΠΟ ΤΗ «ΦΛΟΓΑ» ΠΟΥ ΠΕΡΙΓΡΑΦΕ ΤΗ ΔΟΛΟΦΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΗ ΤΗΣ 27/9/43

ΦΟΙΤΗΤΕΣ-ΦΟΙΤΗΤΡΙΚΕΣ ΔΑΔΙ ΣΤΗΝ Ε.Α.Μ.

Στο διάστημα τούτο :

— Το Τ.Α.Σ. του Πολυτεχνείου, το Τ.Α.Α. του Πανεπιστημίου γίνονται οι μεγαλύτεροι οργανισμοί της Αθήνας.

— Όταν ο γρακύλος Λουδοβίγος απολαμβάνει από το να εμφανιστεί στο Πανήμιο, φεύγει κακόν-κακόν, κάτω από μίαν άβυσσική έκδηλη αποδοκίμασις.

— Ο οπουδαστικός ύμνος άνηχεί στα Ίδρυμάτ :

«Πάντα μπροστά μας, με τη θερμή μας πνοή στένν οι δρόμοι, για μία καινούργια ζωή...»

— Η οπουδαστική ένότητα ολοκληρώνεται πανηγυρικά με τη συγκρότηση απ' όλους τους συλλόγους των Ίδρυμάτων στις 7 Αυγούστου 1943 της Κ.Π.Ε.Α.Σ.

— Ο Ε.Ο.Π. του Πανεπιστημίου κορυφώνει την εκπαιδευτική του δράση με μία περίφημη παράσταση της «Τριαύγεινης» του Παλαμά. ②

② Τω Ίδα, τότε. 1.0.1944.

ΟΤΕΧΝΩΝ

Νιστο σε όραν το
τους διαμαρτυρίας
τοσούτος, ο Νίκας
να το τινάξουν
αναθέροντας
για Αθήνα όρα
των Νέων Λογ-
γών να ξεχαστούν
31-12-1943
Μαριώ-
Αθήνας

στο φινιτισμό
όπως, τότε, 1943

1.0.1940

Μιλάνε τὰ Νιάτα

Στις αρχές του Δεκεμβρίου 1943 συνέρχεται στην 'Αθήνα ή 2η συνδιάσκεψη της Ε.Π.Ο.Ν. Σπουδαστών. Πάιρνουν μέρας 25 αντιπρόσωποι. Αποτελεί σημαντικό σταθμό στο σπουδαστικό κίνημα.

Στό λόγου του, ό γραμματέας της οργάνωσης τονίζει:

«Υποσχόμαστε νά κάνουμε τήν ακαδημαϊκή νεολαία, περισσότερο άπ' ό,τι έγινε κιόλας, παράγοντα της κοινωνικής ζωής του τόπου.

Υποσχόμαστε νά ξεσηκώσουμε συγκλονιστικούς σπουδαστικούς αγώνες γιά τήν Παί-

δεία, τή μάχη, γιά τήν ανάπτυξη του φοιτητικού κινήματος σ' όλες τις Σχολές...

...και πάνω άπ' όλα, αγώνες ενάντια στην τρομοκρατία και τις δολοφονικές επιθέσεις, ενάντια στην καταχτητή και σ' άδους επίδουλéονται τις λαικές ελευθερίες.

...γιά νά δώσουμε στην ελληνική νεολαία ό,τι έχασε, ό,τι δέν είχε, ό,τι πρέπει νά έχει...»

(«Ελλάς», όριθ. φύλ. 22 — πανηγυρικό)

ΟΛΟΙ ΕΠΙ ΠΟΔΟΣ.
ΠΟΛΕΜΟΥ! ΕΠΟΝ ΣΠ.

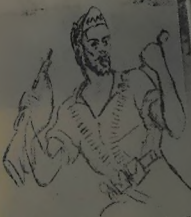
Και καταλήγει:

«Εμείς όρκιστήκαμε και ή καρδιά μας δέν θά ήσυχάσει άσο πατάει τήν ελληνική γη έστω κι ένας Γερμανός κατακτητής...».

Η ώρα είταν 12 παρά 5'. Προδότες και κατακτητές όργουνουν τά ιδρύματά μας, δολοφονούν και βασανίζουν σπουδαστές.

ΓΟΤΕΧΝΩΝ

Γνωστό σε όλους το
ό τοις δολοφονήσας
Τουρούς, ο Νίκας
να το τιμήσουν
Σ αναβέροντας
και ήθελαν όλοι
των νέων λόγους
πως να ξεχωρίσουν
31-12-1946
Μαργαρίτα
ΑΤΤΙΚΗ

Μέ το ταχυίον ημεών στην
α πύλην των πολεμικών και των
πλοιοκρημάτων άντις όφείμ
νός στέρεον δέμας και περι
ΕΛΛΑΣ

1.8.190

ΤΟΤΕΧΝΩΝ

Και ος όστις το
 τας διαμαρτυρίας
 τούτες, ο Νίκος
 να το τιμάσουν
 , αναφέροντας
 μια ήμερη όμνη
 των "Νέων Λόγο-
 " πως να ξεχωρίσει;
 Δρ. Στέφανος
 31-12-1970
 Μαρούσι-
 Αττικής

ο πιο φανταστικό
 ο όποις, τότε, 1971
 1.8.190

ΕΜΕΛΙΟ

ΡΟΙΤΗΤΙΚΗ

«Σήμερα που ο κόσμος αγαλλιά
 για την απελευθέρωση των 'Αθηνών,
 της κοιλιάς της Δημοκρατίας και του
 πολιτισμού, το Διεθνές Συμβούλιο
 Νεολογίας σας στέλνει θερμό χαιρετι-
 σμό και συγχαρητήρια...»

Χαιρετίζουμε τους ηρωικούς άν-
 τάρτες σας. Νεαροί άντρες, τίποτα
 δεν είναι δυνατό να μειώσει την
 ισχύ σας! Γνωρίζουμε, ότι θα εκδιώξετε

έντελώς τον κατακτητή αν' το εδα-
 φός σας κοπεί ενόψει ενα-
 τρέψετε ούτε εις ένα
 έγκλημα: να νά διαρρήγει
 για να σιωποκυκλώσει
 και πάλι τη χώρα σας...»

(Αν' το μήνισ το διεθνές Συμβού-
 λιο Νεολογίας που στέλνεται από το
 Γραφείο στην Αθήνα τη νύχτα της
 21 'Οκτωβρίου 1974)

...ΚΑΙ ΟΜΩΣ...

**ΟΕΛΑΣΤΕΑΚΙΖΕΙ
ΠΟΙΩΝ ΕΠΙΒΛΕΥΕΤΑΙ
ΗΝ Δ ΜΕΞΑΡΤΗΣΙΑ
ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗΝ ΚΑΙ ΤΙΜΗΝ**

ΑΦΙΣΤΑ ΤΟΥ Δ' ΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ-ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΟΔ. ΔΙΔΟΤΟΥ

...οι Άγγλοι σφραν
τό Δεκέμβριο
400 σπουδαστές
περνούν στις γραμμές
του ΕΛΑΣ στην εν-
πλη δημοκρατική αν-
τίσταση του Δεκέμβριου.

Ο Έπιανελαϊτικός λό-
χος των σπουδαστών
«ΛΟΡΔΟΣ ΜΠΑΥΡΩΝ»
γίνεται δρούλος και ξε-
περνάει τα όρια της Αθή-
νας και της Ελλάδας.

Σ' όλες τις μάχες, στο
λόφο του Οινόπουλου,
στις πολιορκίες της οδού
Ζαΐμη, στα φυλάκια της
οδού Ζωοδόχου Πηγής,
στην κληνική Σμαραγνί,
στην αντίσταση του Ιστο-
ρικού φυλάκιου της οδού
Διδότου, οι σπουδαστές
δίνουν τη ζωή τους για
την 'Ανεξαρτησία της Πα-
τρίδας.

«Κι' ο λόχος των φοιτητών «Λόρδος Βύρων»
πολεμώντας στο κέντρο της πόλης, απάγγελε
«στίχους από την «Κατάρ της Αθηνάς» και σκε-
πτότανε εάν γι' θα μπορούσε να παρηγορήσει
«τον Ίακιο του Μπαύρων σε τούτον τόν κόσμο.

«Κι' ήτανε συγκεντρωμένα εκεί άποσπάσματα
«από Γάλλους στρατιώτες πού είχανε σκοτώθει
«πολεμώντας μπροστά στη Βασιλεία.
«Κι' από Ρώσους στρατιώτες πού είχανε σκο-
τωθεί στη χιονισμένη Πετρούπολη.

«Κι' από στρατιώτες πού πέσανε στην πανεπι-
στημιούπολη της Μαδρίτης.
«Κι' από γυναίκες πού ποδούσανε στους γκρε-
μμούς από την κορυφή του Ζαλόγγου.

«Κι' είχανε, όλοι μαζί, σχηματίσει έναν κύκλο
«ψηλά στην 'Ακρόπολη κι' αποδίδαν τιμές.
«Και παροιούσανε όπλα κοιτώντας τόν ήλιο
«και βλέποντας μέσα στη φλόγα του τό λόχου των
«φοιτητών «Λόρδος Βύρων» να παρελαύνει με
«τά όπλα έπ' ώμου.

(Απ' τις «35 ΗΜΕΡΕΣ» του Νικήτη, Βρεττάκου)

ΕΧΝΩΝ

Το
Νίκης
Ταύρων
Μαρούσι
31-12-1970
Μαρούσι
ΑΤΗ

Ἦρθε ἔπειτα ἡ Βάρκιζα...

Ὁ ἐπὶ νότης σπουδαστὴς ξαναγυρίζει στὶς σπουδές του μὲ μίαν ἐλπίδα: νὰ μπορέσει κάποτε νὰ παίξει τὸ αἶμα πού ἔχουσιν οἱ ἐλεύθεροι στοχασμοὶ καὶ γνώση, σὲ πολιτικοὺς καὶ εἰρηνικὴν χορὰ ζωῆς.

Το Συμβούλιο της ΕΠΟΝ Σπουδ. σε μίαν έμπνευ-
σμένη του προκήρυξη με τόν τίτλο «Στο δρόμο
πρός τήν άναγέννηση», διακηρύχει στις
του Μάη 1945:

«Επιδιωκουμε την ομαλή, ακοερμαική ζωή, χωρίς
βάρβαρους αναχρονισμούς κι' ααχήμίες. Μπροστά μας
προβάλλει το όραμα μιας συγχρονισμένης πατριωτιστικής
πολιτικής κι' αυτό μας εμπνέει κι' αυτό μας παραινεί...
...» Ας ένωσουμε. Ή ένωση σημαίνει δύναμη, ση-
μαίνει Νίκη!...»

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ 1945—ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ

Κι' απευθύνεται ο' δ-
λους τούς σπουδαστές :
... συντελέσουμε,
... δυνατό

«Νά συντελεστούμε
όσο μός είναι δυνατό
στην αναμόρφωση της
ελληνικής επιστήμης. Νά
πολλαπλασιάσουμε τις
γνώσεις μας και νά τις
κάνουμε μαχούς, μηχανήματα
και δύναμη γι
την ανοικοδόμηση πα
ποιμένη...

Νά συναντήσουμε τὸ
ἔθνος μας μετὰ τὸν ἀνα-
γεννημένο κόσμο, νά
συνεργαστοῦμε ὁδερικά
μετὰ τὸν καθένα, νά δε-
χτοῦμε τῆς ἐλπίδας καὶ
τῆς ἀνέρα τοῦ λαοῦ μας
ἑλλὰς ἀπὸ ὕψος τοῦ σύγχρονου
Εὐρωπαϊκοῦ πολι-
τισμοῦ.

...Νά ἐνοπιοῦσουμε τὰ σπουδαστικά Σωματεία στὴ
ἐκπαίδευση τῆς ἐλευθέρου συνενεργασίας καὶ τῆς φοιτητικῆς
αὐτοδιοίκησης. Νά ἐξελιχθῶσι τὴν προσέδοξα γιὰ τὸν
ἐκπαιδευτικὸν καὶ τὴν χορὰ, νά ἀναπτυχθῶσι τὴν περι-
βαλλομένη καὶ τὴν φοιτητικὴ ἀλληλεγγύη γιὰ τὰ συσσίτια,
τοὺς συνεταιρισμούς... Νά δυναμώσουμε τὰ κορμιά μας
γιὰ νὰ γίνῃ καλύτερη ἡ σκέψις μας.

[illegible]

ΤΟΤΕΧΝΩΝ

ὡς τοὺς ἀγῶνας τοῦ
 τοῦ λαοῦ ἀποκαταστήσει
 τοὺς ἀγῶνας, οὐ Νίκης
 καὶ τοῦ τιμῶν
 ὅς, ἀναβέβηκεν τὰς
 πρὸς ἡμῶν οὐρανῶν
 τῶν ἡμῶν ἀπο-
 κάτα καὶ ἀποκαταστήσει
 τὰς ἀποκαταστήσει
 31-12-19
 Μαρίνου
 Αἰ.

στο φανταστικό
όπως, τότε, 1940

Τό Γενάρη τοῦ 1946 συνεχεται στήν Ἀθήνα ἡ 4η (προσυνεδριακή) συνδιάσκεψη τῆς ΕΠΟΝ σπουδαστῶν. Τήν παρακολουθοῦν χιλιάδες σπουδαστές.

Εἰς μελετήται συστηματικά κι' ἀναλυτικά τὸ πρόβλημα τῆς Ἀνώτερης Παιδείας. Τοποθετεῖται μέσο στὰ γενικότερα πλαίσια τοῦ ὅλου κοινωνικοῦ προβλήματος.

Διαπιστώνεται ἡ ἀνάγκη νά κατοχυρωθεῖ ἡ ἀκαδημαϊκή ἀσφάλεια καί νά προστατευθοῦν οἱ σπουδαστές ἀπὸ τὸ ὄργιο τῆς μεταδεκεμβριανῆς τρομοκρατίας.

Μπλάνει σάν πρωταρχικός σκοπός ἡ κατάκτηση τῆς σπουδαστικῆς ἐνότητος.

«Μόνο σάν ἐπανελθεῖ ἡ ἠθική τάξη μέσα στὰ ἴδρυμά μας καὶ ἐξασφαλιστεῖ ἡ ἀκαδημαϊκή ἀσφάλεια καὶ οἱ ἀκαδημαϊκοὶ ἐλευθερίως σκέψης καὶ δράσης, δά μπορούμε γὰ μιλῆσουμε γιὰ καταλλήλου κλίμα μέσα στὸ ὁποῖο δά προχωρήσουμε γιὰ τὴ λύση τοῦ σπουδαστικοῦ προβλήματος», τόνισε στὸ λόγο τοῦ ὁ κεντρικός ομιλητής.

Τὴν ΕΠΕΛΕΞΤΗ ὁμιλοῦσαν ἐν συνεχείᾳ
ἐκτελεστικὴν καὶ ἐκτελεστικὴν καὶ ἐκτελεστικὴν
καὶ ἐκτελεστικὴν καὶ ἐκτελεστικὴν καὶ ἐκτελεστικὴν
καὶ ἐκτελεστικὴν καὶ ἐκτελεστικὴν καὶ ἐκτελεστικὴν
ΑΠΟ ΤΗΝ Δ' ΣΥΝΔΙΑΚΕΨΗ ΤΗΣ ΕΠΟΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

ὅσοι καὶ ὁ δῆμιος

ΔΕΜΕΛΙΟΝ

ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ

Κρίνεται ἀπαραιτήτῃ ἡ ἐκ δάδων ἀνδοστροφία τῶν ἰδρυμάτων μας καὶ ἡ ἐξασφάλισις τῆς φοιτητικῆς αὐτοδιοίκησης.

«Ἡ ζωντανὴ συμμετοχὴ τῶν φοιτητῶν σ' ὅλα τὰ ζητήματα τοῦ ἴδρυματος δά ἐξασφαλίζει κανονικὰς δυνατότητες γιὰ τὴ σωστὴ λύση τῶν στριγνόμενων πᾶνω στὸν ἐνδομιοισμὸ καὶ τὴν ἀκατανίκητῃ ἐπιγὰ τὴν δόξα, μὲ καὶ τὸ σταθερὸ τοῦ προσανατολισμοῦ πρὸς τῆς προοδευτικῆς κατευθύνσεως τῆς ἐποχῆς μας...».

ΜΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΣΥΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΣΤΟ ΥΠ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ἐξετάζονται τὰ προβλήματα τῶν ἀπολυομένων καθηγητῶν, τῶν ἀκυρῶν συγγραμμάτων, τῶν ἐργαστηρίων, τῶν κτησικῶν ἐπιτάξεων κ.δ.

Θίγονται ἄλλα ζητήματα, ὅπως: ἡ δημοτικὴ μας γλῶσσα καὶ γλῶσσα τῆς ἐπιστήμης, ἡ ἐπιστημονικὴ εἰδικευσις, ἡ διεθνὴς σπουδαστικὴ ἐπικοινωνία, οἱ οικονομικὲς ἀνάγκες τῶν σπουδαστῶν καὶ ἡ σπουδαστικὴ ψυχολογία.

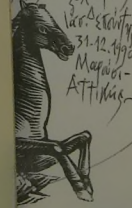
Δίνονται οἱ κατευθυντήριες γραμμὲς γιὰ τὴ λύση ὅλων τῶν ἐιδικότερων ἐκπαιδευτικῶν καὶ οικονομικῶν προβλημάτων.

Τέτοια εἶταν ἡ 4η συνδιάσκεψη.

Οἱ παραπέρα σπουδαστικοὶ ἀγῶνες προσδιορίζονται ἀπ' τῆς κατευθυντήριες γραμμὲς πού χορηγήθηκαν τὸ Γενάρη τοῦ 1946. Καὶ στοὺς ἀγῶνες αὐτοὺς ἡ ΕΠΟΝ σπουδαστῶν ἔδωσε ὅλες τῆς τῆς δυνάμεις.

ΟΤΕΧΝΩΝ

Νιστο ες ὅσον το
τὸν διαμνηστικὸν
τοῦ Νίκε
να το τιμώσιν
, ἀναβέρον τὰς
καὶ θύμωσιν ὅσον
τῶν Νέων Λογ-
τῶν καὶ βλαστῶν
ἀπὸ τῆς
31-12-1946
Μαριό-
ΑΤΤΗΝΑ

ὅσοι καὶ ὁ δῆμιος
ὅσοι καὶ ὁ δῆμιος
ὅσοι καὶ ὁ δῆμιος

1.8.190

Και ή σπουδα-
στρια, στο διάση-
μα αυτό, δεν υπέ-
στη, στη «λευτε-
ρη» Νέα, αρχικά
κι αργότερα μέσα
στις γραμμές της
Ε.Π.Ο.Ν, αναστή-
κε ο ίδιος υπερασπι-
στής της υπόθεσης
του λαού και της
Επιστήμης.

Τ' όνομα της
Σταθοπούλου που
έπρεπε στην αντι-
βουλγαρική διαδή-
λωση της 22 του
Ιουλίου 1943, κάτω
τάνκι, υψώθηκε σε
«Ελλάδας».

Απ' τις αλυσίδες του χιτλεσκου
σύμβολο αντιφασιστικής πάλης της

Η κοριτοστάτικη διμοιρία του ΕΛΑΣ Σπυδ, έγραψε
στην κατοχή και το Δεκέμβρη σελίδες δόξας στον ά-
γώνα του Αθηναϊκού λαού για τη Λευτεριά και την
Ανεξαρτησία.

Η ΔΙΜΟΙΡΙΑ ΕΛΑΣ - ΕΡΩΝ ΣΠΥΔΑΣΤΡΙΩΝ

...Ατενίζοντας μ' έμ-
πιστοσύνη κι αίσιοδοξία
το μέλλον, συνεχίζει οή-
μερα ή ελληνίδα φοιτή-
τρια τό δρόμο της...

...Πολλά και μεγάλα
τά έμπόδια που ορθώ-
νονται μπροστά της. Τό
μεταδοκεμειβριανό Κράτος
στην εξόρμησή του για
φασιστικοποίηση της Α-
νώντερης Έκπαίδευσης,
σάν στόχο του απ' τους
κυριώτερους βλέπει και τη φοιτήτρια. Η όλοένα
αυξανόμενη ποσοτικά και ποιοτικά συμβολή της γυναι-
κος - στην επιστήμη τό φοβίζει, κι άμειλιχτα της χτυπά.
Τό σύνθημα του φασισμού για τη γυναίκα «πίσω στην
κούζίνα» συχνά άντηχεί στ' άνωτέρα μας Ιδρύματα.

...Σχολές άπαγορεύουν την είσαγωγή φοιτητριών κι
άλλες προσπαθούν νά την περιορίσουν στό ελάχιστο.
Καθηγητές γίνονται κήρυκες της ξεπερασμένης πιά απ'
τή ζωή θεωρίας για βιολογική κατωτερότητα της γυ-
νακας...

...Η φοιτήτρια όμως μέ βαθιά συνείδηση της έπι-
στημονικής άποστολής της προχωράει άλύγιστη τό δρό-
μο της...

ΤΟΤΕΧΝΩΝ

Κωστός ός όχλος τό
ό τους διαμνησκούς
τουσός, ο Νίκες
να τό τιμώσουν
δ, αναβέροντας
για θήκηση όκνα
των Νέων Λογ-
γών να έλχαστούν;
όσο έλκόνται
31-12-1996
Μαριέ-
Αττική

ο στο φανταστικό
μ' όπες, τό ές 1997

1.8.190

ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΕΤΡΑΧΡΟΝΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΚΑΤΩ ΑΠ' ΤΗ ΣΗΜΑΙΑ
ΤΗΣ ΕΠΙΟΝ ΠΛΑΣΤΗΚΕ Ο ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΤΥΠΟΣ ΤΟΥ 'ΕΠΟΝΙΤΗ
ΣΠΟΥΔΑΣΤΗ.

Τοῦ σπουδαστῆ
— Ποῦ ἀγαπᾷ τὴν Λευτεριά καὶ τὴν Ἀνεξαρτη-
σία τῆς Πατρίδος του καὶ ξαίρει νὰ τὴν προασπίζει μ'
ἅλα τὰ μέσα.

Πού εχτιμάει βαθεία τὸν Ἑλληνικὸ Λαὸ καὶ τίς ἀγνὲς προϋδενεὶς τοῦ παραδόξου; πού βλέπει, γιὰ τὴν ὕλική καὶ πνευματικὴ καθυστέρηση, ὅπου φρον. τίς αὐτὸν κρατοῦν σήμερὰ τὸ λαὸ ὡ ἀντιπραγματικὸς, γι' αὐτὸ τὸ λόγο, νὰ θέλει νάμεις καὶ πού προσπαθεῖ, γι' αὐτὸ τὸ λόγο, νὰ θέλει τὴν ἑπιστήμη τοῦ σὴν ἐξυπηρέτηση τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

—Ποῦ ξαίρει νὰ ὑπερασπίζεται τὴ ζωὴ του, τὴν
ὀλὴν του εὐημερία, ἀπαραίτητον ὄρο γιὰ νὰ μπορεῖ
νὰ ἀπορροφῇ στὴν κατάχτηση τῆς Ἐπιστήμης του.

— Πού έμαθε να υπερασπίζεται τη μόρφωσή του.
Γιατί η ΕΡΟΝ του έδειξε πως η μόρφωση είναι δικό του.
Αναφορές για κάθε νέο. Γι' αυτό θεωρεί απαραίτητο
κάθε έμπόδιο που φράζει το δρόμο της μόρφωσης κα-
ταδικάζει την αντιδικτική και αντιπαιδαγωγική θεωρία
ταξικής ή του «πνευματικού προλεταριάτου» και ξεκαθαρίζει τον
συνειδητό αντιδραστικό ρόλο αυτών που διακρύβουν την
παιδεία θεωρίες.

— Πού συγκινείται απ' το ιδανικό της έπιση-
μονικής του μόρφωσης; πού είναι βαθύς μελετητής της
έπιστήμης του και τή βλέπει σαν άποφασιστικό όπλο
σταν άγώνα της προόδου.

— Πού πιστεύει ακλόνητα στη δύναμη της επι-
στήμης; που κάθε απόπειρα να μειωθεί ή δύναμη τούτη
θά τόν βρεί αντιμέτωπο, γιατί του κλονίζει τὸ ἴδιο τὸ
ἱδανικὸ του.

—Πού αγωνίζεται η ομάδα του; —Ολες του ης ουντα; —Πόν προοδευτικόν άγώνα γιά τή Δημοκρατία καί τήν άνοικοδόμηση στόν τόπο μας. —Πάντα αγωνίζεται στην απόλυση άξιων κα-

— Πού αντίσταχεται στην απειλή της
δηλυντών του, αγωνιστών της Έθνικς Άντιστάσης, δι-
τά Άντ. Ίδρυματα, γιατί αυτό γίνεται σε όρος της
επιστημονικής του κατάρτισης και του ήθικου του συν-
εισφοράτος.

—Πού δίνει το χέρι της συνουδού; —
κάθε σπουδαστή, γιατί πιστεύει πως η ένότητα είναι η
απορρήτητη προϋπόθεση για την προκοπή της σπουδού-
ζουσας νεολαίας και της Ελλάδας.

Αυτός είναι ο Έπονίτης Σπουδαστής, που με-
στών 50 χρόνο των αγώνων του με πίστη, αποφασισ-
τικότητα κι αλtruισμό.

ΑΓΡΑΦΙΟΥΣ Γ. ΑΓΡΑΦΙΟΥΣ Η. ΑΝΑΡΕΑΚΗΣ Γ.
 ΑΝΤΙΝΑΚΟΣ Γ. ΑΝΤΕΝΔΙΟΥ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΣ Π.
 ΑΠΟΤΟΔΕΡΓΗΣ Β. ΑΝΤΕΝΟΠΟΥΛΟΣ Γ. ΑΜΒΡΟΣΙΑΝΣ
 Ν. ΑΡΧΥΤΑΣ Ν. ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ Γ. ΑΡΒΑΝΤΗΣ Ν. ΑΡ-
 ΝΗΣ Κ. ΑΔΕΟΠΟΥΛΟΣ Γ. ΑΠΕΡΓΗΣ Κ. ΑΡΓΥΡΙΑΝΣ
 Α. ΒΟΥΡΩΜΟΥΣ Γ. ΑΥΓΑΣΤΑΣ Σ. ΤΕΡΜΟΥΤΣΟΣ
 ΠΑΜΑΑΚΙΩΝΣ ΤΕΡΜΟΥΤΤΟΣ Σ. ΤΚΟΜΑΣ Ι. ΠΑΞ-
 ΜΙΛΗΣ Σ. ΣΙΜΗΤΡΙΩΝΑΣ Β. ΑΝΟΜΠΟΥΣ Σ. ΔΟΥΚΑΣ
 Ι. ΔΑΝΑ Σ. ΔΟΝΔΟΛΙΝΟΣ Α. ΔΟΝΔΟΛΙΝΟΣ Ν. ΔΑΠΕ-
 ΡΟΛΑΣ Δ. ΔΙΡΚΙΟΣ Σ. ΔΟΥΓΕΡΓΑΚΗΣ Ν. ΕΓΓΡΥΜΙΟΙ Α.
 ΕΡΜΙΑΔΗΣ Π. ΕΡΤΩΣ Γ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝΣ Ν. ΙΩΑΝ-
 ΝΙΔΗΣ Γ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ Ν. ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ Γ. ΚΑΜΒΙΓΗΣ
 Ν. ΚΑΛΑΤΙΣ Π. ΚΑΡΒΒΑΣ Σ. ΚΑΡΑΓΥΡΗΣ Δ. ΚΑ-
 ΡΑΚΟΣ Κ. ΚΟΛΙΑΣ Σ. ΚΟΥΤΕΒΤΑΚΗΣ Α. ΚΟΥΤ-
 ΠΑΝΗΣ Γ. ΚΟΥΡΟΥΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ
 ΚΑΡΑΠΑΠΑΣ Ν. ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ Π. ΚΑΣΤΑΝΑΚΗΣ
 ΚΑΤΥΤΑΚΗΣ Σ. ΚΥΡΙΑΚΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΑΝΝΗΣ Ρ.
 ΚΟΥΡΑΤΟΣ Κ. ΚΟΥΚΑΚΗΣ Κ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Σ. ΚΑΙΣΗΣ
 Ν. ΚΑΡΑΓΥΩΣ Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ Α. ΑΙΟΝΑΚΗ Α. ΑΖΑΡΙΑΝΣ
 ΔΗΣ Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Γ. ΑΔΛΑΣ Γ. ΜΟΝΑΣ Ι. ΜΑΡΓΑ-
 ΡΗΣ Τ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ Γ. ΜΑΤΡΑΚΑΣ Σ. ΜΑΤΣΟΥΚΑΣ Ν. ΜΥΝ-
 ΒΕΝΙΣΤΗΣ Ν. ΜΟΥΡΑΤΙΩΝΗΣ Ν. ΜΠΕΡΑΞΙΣ Ν. ΜΙ-
 ΤΗΝΙΣ Γ. ΜΑΤΣΑΡΑΤΩΝΗΣ Ν. ΝΙΚΗΤΑΡΑΚΟΣ Κ. ΟΥ-
 ΔΙΣΤΟΥ Τ. ΝΕΡΩΜΙΔΙΩΝ Β. ΝΙΚΗΤΑΡΑΚΟΣ Κ. ΟΥ-
 ΚΟΝΟΜΙΔΗΣ Β. ΠΑΠΟΓΙΑΣ Γ. ΠΑΝΑΓΑΚΗΣ Σ. ΠΑΝ-
 ΤΕΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Π. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Τ. ΠΑΛ-
 ΤΗΣ Κ. ΠΑΣΙΑΝΙΔΗΣ Ε. ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ Κ. ΠΕΤΕΛΗΣ
 Ν. ΡΗΝΑΣ Κ. ΡΟΥΣΟΣ Α. ΣΑΒΙΝΗΣ Γ. ΣΤΑΦΟΠΟΥΛΟΥ
 Π. ΣΤΑΦΟΠΟΥΛΟΣ Π. ΣΤΑΜΠΟΥΛΗΣ Ι. ΤΕΜΕΣ
 Δ. ΤΕΡΖΕΤΑΣ Χ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΗΣ Γ. ΤΡΙΠΥΡ-
 ΤΣΑΚΙΩΤΗΣ Γ. ΤΣΑΠΑΤΑΡΗΣ. ΤΣΙΚΡΟΣ Σ. ΤΣΟΥ-
 ΛΑΣ Α. ΤΟΥΡΝ Ε. ΤΕΡΙΑΚΗΣ Α. ΤΣΟΥΚΑΚΗΣ Γ.
 ΤΣΕΛΕΤΣΗΣ. ΤΣΑΝΤΑΖΟΥΡΗΣ. ΓΕΑΝΤΙΩΝΣ Α. ΓΕΑΝ-
 ΤΙΩΝΣ Κ. ΦΑΒΡΟΣ Κ. ΦΟΝΤΑΣ Π. ΧΑΤΖΗΝΑΚΟΣ Τ.
 ΧΑΛΔΙΟΥΛΑΚΗΣ Γ. ΧΑΙΟΒΑΣ Δ. ΧΑΤΖΗΘΩΜΑΣ Θ. ΧΡΙ-
 ΣΤΟΦΟΡΙΔΗΣ. ΧΑΡΑΔΑΜΠΙΔΗΣ.

Σημ. Οι φίλοι που θα βοηθήσουν να συμπληρωθεί ο κατάλογος αυτός των σπουδαστών που πέσαν στην κατοχή, τον λεηλασία και μετά τη Βάρκιζα θα προσφέρουν αναμφισβήτητα σημαντική συνεισφορά στην ιστορία του σπουδαστικού κινήματος.

ὕψωτο οὐρανόν· τὸ
 εἰς τοὺς ἀπύρηνους
 τοὺς οὐρανοὺς, ὁ Νίκης
 καὶ τὸ τίμησάν
 αὐτῆς, ἀναβέποντας
 πρὸς τὴν ἡμέραν ἐφάπαξ
 τὴν "Νέαν Λογί-
 στήν" καὶ ἑξαεταί-
 ρον δ' ἐστίν.
 31-12-19
 Μαρίνου
 Αἰθίου

στο φανταστικό
· όπως, τότε, ^{το το} Μ,

i. l. 190

ΑΠΟ ΤΗ «ΦΛΟΓΑ» ΤΟΥ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1945

ΔPX. 1002

ΟΜΑΔΑ ΝΕΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ
ΑΘΗΝΑ 1947

АОНА 1947

[illegible]

31-12-1990
Majid-
ATTN: King

Μετά φέρω κι εγώ όπως: Χρόνος, πάνω στο φανταστικό
αίματο τη μακαρίτισσα Στέφανη Βασιλείου όπως, τότε, η
όταν ηλίκια της πόνομας.

i. 8. 190

1

ΘΕΜΕΛΙΟ

ΙΑΣ. ΔΕΠΟΥΝΤΗΣ

ΤΑ ΧΩΜΑΤΑ ΠΛΗΜΜΥΡΙΣΑΝ

Νά φύγ'ς νά φύγ'ς

"Ο...ου δ...ου

νά σκάσουνε τὰ μαύρα γιδασκιά μέ τούς άγγε ρηδες
νά σπάσουνε τὰ στήθια μου
ν' άκούσουνε τή μαύρη μου φωνή—είμ' ή μάα νατου
ή μάνα πού τό γέννησε...

"Από χαλάσματα σέ χαλάσματα βγαίνοντας τὰ σγύνεφα
μαρτυρούν τίς σκιές, σά νά μήν πέθανε άκόμα τό παιδί
πού δόξασε: κι ή μάνα του:

"Ο...ου δ...ου

νά φύγ'ς από τό σπίτι μου μαδρε παπαδομπούου μπουλα
νά φύγ'ς από τό χωριό μου μαύρε χάα ροντα
νά μου τόν φέρ'ς τό γιόκα μου — λαχτάρα ποζω
νά κόψουνε τοῦ δάσου τὰ μουγκρισμάτα δου δου
νά δώ μέ ποιά στοιχιά περπάταγε δαμένο στις φωτιές τους
νά βρω σέ ποιά βουνά λουλουδιαν τὰ γαίματα οί πληγές μου
νά πώ τραγοῦδι άνεμο κυκλο ποδιστό μ' ένα δρεπάνι κερανοῦ
στά χειλη και στο χέρι δου δου
ν' άφήσω τὰ μοιρολογήματα—ή δόλια μάα νατου
ή μάνα πού τό γέννησε....

"Άγρια" και τραγοῦδαι

μάναι και κύλαγε στονέ γκρε—

μό τής μαύρης πίκρας την κατάραι—τά νά τά—

νά δούν σφαγμένα τὰ παιδιά τους

οῦ δέ τό δά κρυ

νά μή δέχεται ή γής και νά σάς γίνει—τό νά τό—

φαρμάκι και για τ' άλλα—χρυσέ σταυραίτέ μου,

γιόκα μου.

"Άγρια και σωπάσαν: ή από βουνά ψηλότερα
κύματα χωματένια σκεπάζουν τούς νεκρούς μας
στον όριζοντα τοῦ κάμπου άνάψαν κόκκινοι σταυροί, φλόγες—
δνόματα πού χώνονται σάν ποτάμια στην Ιδέα μας.
Κι έσύ μέ την άπάτητη ψυχή

ντύθηκες διμορφο βουνό

τή λεβεντιά—άχ! σταυραίτέ μου!

πεθαίνουμε στον πόλεμο μέ τίς πληγές μας παίζοντας
τήν τρικυμία—Έμπρός!

Αδελφί - Ιάσων

Οά δέ παρακαλώσατε νά έδινε για
αῖν έξοδα πού έαφέζατε κανένα
μοιρηά (νίπυ) τῶν θυανόν, έξου τίς
μίνει αὐτό τυπογραφεῖς, ξίεν εἰς
40 διερέσθησθε (χρυσά νά σελίδα 701100
πῆ (νίπυ) - πῆ 8). Θά σπράξω αὐτοῖς
κρυφικῆ πῆ - 12X

Τῆς - Χρυσά

ΜΙΧ. ΚΑΤΣΑΡΟΣ

ΛΑΪΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ

Πούνε τ' αλόγατα μέ τίς πόρινες τσόχες
Πούνε τ' ἀνήλιαγα παιδιά...

Λαγοῦτο, ντέφι μπαγλαμά
Λαγοῦτο καί κλαρίνο
Τσακίотηκες βεργομηλιά
νὸ κόψουμε τὰ μῆλα.

"Αἴντε καρδούλα μ' ἀδελφή, λουστα μαλλιά στόν ἥλιο
καί κατ' ἀπ' τ' ἄσπρο σου βυζὶ νανοῦριζε τὸ κόμα.

Θάρβουνε βεργολυγιστές στ' ἀμπέλια
— μεταξωτά καί κόκκινα βελόσια —
κρατώντας μέ τὸ στόμα τους τοῦ τραγουδιοῦ τὴν ἄκρη.
Θάρβουνε τρυγητάδες μέ τίς ψάθες
— πετοὶ λιοῦρι αἰῆερο —
αἰῆερο καί λιοῦρι—καλὸς νάρθουσι—καλὸς νάρθουσιν—
Θάρβουνε μέ τριγόνες στὴν καρδιά
καί μέ φιλιά, καί μέ πουλιά,
—Γεῖασου καμμένε μου Μωριά καί Ροῦμελί καί Θράκη
π' ὄντας νυχτώνει σκιάζεστε
π' ὄντας φωτίζει κλαῖτε
π' ὄντας νυχτομεριάζεστε ψηλά στὸ καραοῦλι.

—Πόρωσ' ὁ φούρνος μυλωνοῦ καί φέρε τὸ ψωμί
[νὰ τὸ μοιράσουμε στοὺς ποθαμένους.
Φέρε κρεμβὶ καί κρασί νὰ στήσουμε χορό.

Σήμερα ἔρχονται Θεοὶ
Σήμερα προσκυνᾶνε
Σήμερα μέρα χαίρεται
Σήμερα ξεμερώνει.

Χουφτιάστηκαν κορμιά σπασιά
τῶν κοριτσῶν τὰ μαλλιά
στὰ βιλαέτια ἀντάρα,
Πίσω καί δὲ γυρίζουν, πίσω καί δὲ κοιμούνται
—βάστα καμμένη μας καρδιά—
πίσω καί δὲ γυρνοῦνε.

Ἰάσωννα

Κίτταζε γιὰ τὴν ἐνὸς ποποθίνου τὴν ὀχύν
ὀδυσσεύς, ὁδὸν ἔλαβεν αὐτὴν.
'εὐχαρίστησε τὸν ἀντιδράστην τὴν ἴδω, νὰ χορταῖναι ἀπὸ φῆλ.
Συνεπὶ ποιητικῆς.

Ὁ τοῖκα ὅρα ἐνὶ τῷ ἔναι ἔξω γὰ νὰ κωτῆ δὲ
"Οὐκίττο", μας.

Εὐὰ κρεῖ
Μεχά γὰς

σοῦ.

άτος.

Ποῦν
Ποῦν

*Αἶντε
καὶ κα

Θάρβοι
— μέτο
κρατῶν
Θάρβοι
— πετο
οἶδρο
Θάρβοι
καὶ μέ
— Γαῖδρο
π' ὄντα
π' ὄντα

— Πύρωσ'

Φέρε κρ

Χουφτάσ
τῶν κορι
στὰ βίλας
Πῶσο καὶ
— Πῶσο καὶ
Πῶσο καὶ

Ντάμ-ντάμ τὰ οἶδρα βαρυχτυποῦν
πίσσα καρδιά καὶ μάτια, πίσσα καμένο οἶδρο.
Ντάμ-ντάμ ριζώνι στὸ θρόνι
καὶ ποῖός ποινεὶ καὶ ποῖός θρηγεῖ
μεσοστράτις τὸ γῶμα.

Βοριά' ναι ποῦ χτυπάει καρδιά στ' ἄμνι
Σπῖθες πετάει τὸ οἶδρο
φλόγες καπνὴν μῆνα,
πέτρινες μέρες ἀδειανὲς στοῦ μαντηλιοῦ τὸν κόμπο
σαν τὸ φλουρί ποῦ μοῦδισες κορβέλα στὸ λαμό μου.
— Σάν τὸ φλουρί σταφύλι μας στὴ βέργα τ' ἀντιδρῶν μας.
— Σάν τὸ καμένο πρόσωπο στοῦ καμινῶ τοῦ φλόγα.
— Σάν τὸ ξερό χωράφι μας καταμῶς τὸν ἥλιο.

Τραλαλαλά, τραλαλαλά
— βῆστα καπνὴν μας καρδιά —
τραλαλαλά νυχτώνει.
Καὶ ποῖός ὁ νεῖός ποῦ καρτερᾷ
κόψαν τὰ μῆλα στὴ μῆλιά
γλυκανασαίνει μου ἡ καρδιά
τραλαλαλά πεθαίνει.

Βῆκαν κυνήγι σήμερα τὰ παληκάρια μέσα στὸ δάσος τὸ βαθὺ.
Βῆκαν κι' ἀγριοπερίστερα γυριζόντας ἀγέρα.
Ζῶνουν τὸ δάσος μὲ τὰ ζᾶ
Τὶς ἀντρικιὲς ἀνασαιμὲς γλυκοφυλᾶν τὰ δέντρα.
Κι' ὅ,τι χτυπᾶν
Κι' οὐθε πατᾶν
φυτρῶνουν κυπαρίσσια.
— Κι' οὐθε πατᾶνε κόρη μου φυτρῶνουν κυπαρίσσια.

Μὴν εἰδᾶτε τὸν ἀγαπᾶ;
Ζῶσθηκε τὰ σταθιά του ζερβά-δεξιά
Καὶ γάσθηκε καρβούλα μου, στὸ μαῦρο κλοβογόρισμα τῆς στράτας.
Μὴν εἰδᾶτε τὸν ἀγαπᾶ;
Ποῦθε φυτρᾶνε μπάλοισμα
Ποῦθε φυτρᾶνε ἀγέρας στὸ μαυρομάντηλό μας
Ποῦθε τὰ μάτια του νὰ δᾷ γυρίζοντας στὸν ἥλιο
Πρὶν μὲ τὸ χῶμα ἀγκαλιασῶ. Πρὶν μὲ τὸ χῶμα.

Ποῦν
Ποῦν

*Αἶντε
καί κα

Θάρβοι
— μέτο
κρατούν
Θάρβοι
— πετο
οἶδρο
Θάρβοι
καί μέ
— Γιάδρο
π' ὄντα
π' ὄντα

— Πόρωο'

Φέρε κρ

Χουφτάο
τὸν κοριτ
στὴ βίλας
Πίσω καί
— βράστα κατ
πίσω καί τ

Ντόμ-ντόμ τὰ οἶδρα βαρυχτυποῦν
πίσσα καρδιά καὶ μάτια, πίσσα καμένο οἶδρο,
Ντάμ-ντόμ ριζώνει στὸ θρόνι
καὶ ποῖός πονεῖ καὶ ποῖός θρηγεῖ
μεσοστράτις τὸ γόμα.

Βοριά' ναι ποὺ χτυπάει καρδιά στ' ἄμνι
Σπύδες πετάει τὸ οἶδρο
φλόγες καπνὴν μίνα,
πέτρινες μέρες ἀδειανές στοῦ μαντηλιοῦ τὸν κόμπο
σαν τὸ φλουρί ποὺ μοῦδισες κορβέλα στὸ λαμό μου,
— Σάν τὸ φλουρί σταφύλι μας στὴ βέργα τ' ἀντιλιοῦ μας.
— Σάν τὸ καμένο πρόσωπο στοῦ καμινεῦ τὴ φλόγα.
— Σάν τὸ ξερό χωράφι μας καταμειὸς τὸν ἥλιο.

Τραλαλαλά, τραλαλαλά
— βράστα καπνὴν μας καρδιά —
τραλαλαλά νυχτώνει.
Καὶ ποῖός ὁ νεῖός ποὺ καρτερᾷ
κόψαν τὰ μῆλα στὴ μηλιά
γλυκανασοῖνι μου ἡ καρδιά
τραλαλαλά πεθαίνει.

Βγήκαν κυνήγι σήμερα τὰ παληκάρια μέσα στὸ δάσος τὸ βαθύ.
Βγήκαν κι' ἀγριοπερίστερα γυριέοντας ἀγέρα.
Ζώνουν τὸ δάσος μὲ τὰ ζῶ
Τὶς ἀντρικιές ἀνασαιμές γλυκοφυλᾶν τὰ δέντρα.
Κι' ὅ,τι χτυπᾶν
Κι' οὐθε πατᾶν
φυτρώουν κυπαρίσσια.
— Κι' οὐθε πατάνε κόρη μου φυτρώουν κυπαρίσσια.

Μὴν εἰδᾶτε τὸν ἀγαπᾶ;
Ζάστηκε τὰ στασιά του ζερβά-δεξιά
Καὶ γάσπε, καρβούλα μου, στὸ μαῦρο κλοβογόρισμα τῆς στράτας.
Μὴν εἰδᾶτε τὸν ἀγαπᾶ;
Ποῦθε φυτρώνει μπάλοισμο
Ποῦθε φυτρώνει ἀγέρας στὸ μαυρομάντηλό μας
Ποῦθε τὰ μάτια του νὰ δῶ γυρίζοντας στὸν ἥλιο
Πρὶν μὲ τὸ χῶμα ἀγκαλιασῶ. Πρὶν μὲ τὸ χῶμα.

Τά νερά σταματήσαν στίς χοιρχούρες στο μῆλο
Τά νερά,
Καί χτυπάνε τὰ σίδερα καί χαράζουν τὰ μάτια
Κι' ἔρχονται πουρλακίζοντας τὼν κοπαδιῶν φτερούγες
ψάχνοντας γιὰ δροσιά,
Τὰ φύλλα πέσανε, Τὰ φύλλα,
Τὰ λεμονάνθια χάσανε τὴ γλυκομυρουδιά τους,
Κι' ὅλο μαυρίζει στὸ Νοτιά—βάστα καημένη μου—καρδιά,
Κι' ὅλο μαυρίζει στὸ βοριά καί θά ξεσπάσει ἀγέρας,
Τὰ μάτια λάμπουσε. Τὰ μάτια,
Καί περιμένει ἡ νυχτιά τὸ κλωθογύριμά της,
Πυρώσανε στοὺς κάμπους τὰ σπαρτά
Πυρώσανε τ' ἐτσάλινα ντουφέκια
Κι' οὔθε νὰ μῶ
Κι' οὔθε νὰ βγῶ
Κι' οὔθε νὰ λημεριάσω
Κι' οὔθε τὸν πόνο μου νὰ πῶ στὸ παλιοκουμπουρό μου.

—Τ' ἔχεις καημένε πλάτανε καὶ στέκεις μαραιμένος
μέρα καὶ νύχτα στὸ νερό ;
Θά σκαρφαλώσουν τὰ παιδιὰ στὰ φουντωτὰ κλαριά σου·
νὰ στήρουνε τ' ἀνθόσπιτο στὴ πύλη κορφῇ.

Ἀνέβα μῆλο
κατέβα ρόδο
νὰ σὲ ρωτήσω
στὸ κύμα γέρνω τὸ κοφτερό.

Πήρανε τὸ μουλάρι μας
τ' ἀρχοντομολάρό μας
ἀπ' τὴν αὐλὴ πού βόσκαγε·
κι' οὔτε ποῦ θὰ τὸ φέρουσε
κι' οὔτε ποῦ θὰ τὸ δοῦμε γιὰ μιὰ φορά.
—Ποῦ πῆγαν τὸ μουλάρι μας ;

—Στὸν πόλεμο !

Πήρανε τὸ ντορὶ ἀπ' τ' ἄγερρο
μὲ τὰ καινούργια πέταλα
πήρανε τὸ ντορὶ,
Τοῦχα κρεμάσει χαίμαλι μὲ ρουμπινιά τὴ χάντρα—
Τοῦχα ταί μὲς στὸ ντορβά
Κριθάρι καὶ μπερσίμι. Τοῦχα ταί.

Γόρισε μάνα μου καλὴ μου μάνα
Γόρισε σπῆι μας κι' ὅτι κι' ἂν πείς,
Γόρισε ἐναντίον σου τὸ σποκαλιβό σου
μὲ δυὸ σειρές στὸ μέτωπο.
—Ποῦ πῆγαν τὸ ντορὶ ;

—Στὸν πόλεμο, σοῦ εἶπα !

Κλωθε κυρὰ τὸ σίδερο,
Κλωθε τὴ μαύρη πλῆση
Τὸ παραμυθὶ τ' ἀκριβὸ θ' ἀρχίσω.
Θὰ πῶ καί γιὰ τὸν ἀνεμο στὰ σύννεφα καβάλλα.
Θὰ πῶ γιὰ τὴν πεντάμορφη μὲ τ' ἀξιο παληκάρη
—νὰ σὲ χαρῶ.

...Κάποια φορά κι' ἓνα καιρὸ !...

—Σταμάτα !

Κάποια φορά βουρλίστηκε—νὰ σὲ χαρῶ
Κάποια φορά βουρλίστηκε...

—Νυστάζω.

...Κάποια φορά ὁ χάροντας μὲ κοφτερό δρεπάνι,
Κάποια φορά...
—Κρυώνω !...
...Κάποια φορά ὁ χάροντας τὴν Ἀρετὴ ἐρωτεύτη...
—Σταμάτα !
Κρυφακούστηκε ὁ κίνυνος στὸ χῶμα !

Ἀνέβα μῆλο
κατέβα ρόδο
νὰ σὲ ρωτήσω
στὸ κύμα γέρνω τὸ κοφτερό.

ΧΡ. Ν. ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ

ΠΡΩΤΟΤΣΕΛΙΓΚΑΣ

*Ηρθε λεβέντη Πρωτοτσέλιγκα
τὸ σφύριγμα νὰ μᾶς μάθεις μετ' τὸ δάχτυλο χάι-χάι
φουστάνελλα ἀπὸ ἐλάστιχο χιόνι καὶ γκλίτσα διπλὴ τ' ἀνάστημα
ἦρθε ἀσίκη καπετάνι κουμπάρε τῶν δυὸ βουνῶν
ἀλάτι καὶ ψωμί νὰ σέ φιλέσουμε ἀπ' τὸν ἄγωνα μας
νύχι ἀετοῦ μᾶς ἔφερες καὶ θυμάρι νὰ στολίσουμε τὰ προικιά.

Τί 'ναι ἄσπρα τριαντάφυλλα νὰ μετρήσουμε στὸν οὐρανὸ
κι ἔχουμε σηματοδενὰ χέρια τὴν ἄλλη αὐγὴ
τί'ναι πλατὸ λιθάρι νὰ παραβγοῦμε στὴν ἀκροποταμιὰ
τ' ἀκούς; Ἡ Πούλια λαβωμένη δὲ θὰ μᾶς προλάβει τὸνειρο
καὶ θὰ μᾶς θέρνει ἢ χειμωνιά σὰ γύφτικο τσαντήρι.

Σῶπα καὶ γλυκοχάραξε στῆς Οἴτης τὴ βαρυδύσση κορφὴ
κι ἀπ' τὸ Καλλίδρομο θὰ τὸ θερίσουμε τῆς Λειβαδιάς τὸ στάχυ.
Παγοῦρι μὲ ρακὶ κρεμάσαμε στῆς ἀδερφῆς τὸ χεῖλι
πότε μορὲ θαρθεῖ ὁ γαμπρός
νὰ πιεῖ νὰ πιεῖ κι ἀχόρταγος νὰ μείνει.

Καλῶς τὸ 'Εσὺ τὸ ἀδέρφι μας τὸ πρωτοτσελιγκατὸ
μὲ τὴν καπὸτα τὴν προβιά ριχτὸ στὸ πουργαρίσιο μπράτσο
μὲ τὰ τσαπράζια καὶ στὴ φέρμελη τὴν ἀρβανίτικη πιστόλα
καὶ τραγουδώντας πᾶς
μουγκρίζουν τ' Ἄγραφα σιεῖται ἢ Στεριά...

Εἶναι τὰ κορίτσια μας ἐρωτευμένα μετ' τὴ σάιτα τοῦ ἀργαλειοῦ
κ' ἢ μιά ἢ Σμαρὰ τί νὰ τὸ λὲς
τῆς ὀφαντροῦς ἢ στερνοπαῖδα κόρη
ὦαχ, ντέρτι κρυφὸ κι ἀμάλαγο
ποὺ ὥρμισσε γλυκὸ φιλὶ ροδίτης
εἶναι τὰ κορίτσια μας ἐρωτευμένα μετ' τὴς κλωστὲς τοὺς στὸν καμβάρ.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΤΑ ΝΙΑΤΑ ΜΑΣ

Κύμα γολάζιο ξέσπασε ἡ ψυχὴ μου
Σὰν τὴ θάλασσα ποὺ δὲν σκέφτηκε ποτὲ τὸν ἀριθμὸ
τὸν σταγόνων τῆς,
Γλᾶρος λευκὸς ἀγγελιοφόρος τῆς φουρτούνας
Φτεροκοπώντας, ραμφίζοντας τοῦ πρῶινου τοῦ ἡλιοφῶς.

Θέλω νὰ τραγουδήσω τὸν ἔρωτα
Μὲς ἀπ' τὸ φῶς ὅλης τῆς γῆς καὶ τὰ χρυσὰ πέραστων ἀχτίνων
Μὲς ἀπ' τὰ χειροκροτήματα τῶν λουλουδιῶν...
"Ὅταν τὰ δειλὰ χαμόγελα τῶν κοριτσιῶν σταθίζουν
τὰ νιάτα μας

Κ' οἱ λεπιδένιες ἐπιθυμίες μᾶς στεφανώνουν τὸ μέτωπο.
Θέλω νὰ τραγουδήσω τὸν ἔρωτα
Πρὶν ἢ πικρὴ σοφία τῆς Ἀλήθειας γεμίσει μ' οὐμίχλη τὴν κορδιά
Θέλω νὰ τραγουδήσω ἕνα τραγούδι στεφανωμένο ἀπὸ χαρὰ
"Ἐνα τραγούδι ποὺ νὰ φεύγει ἀπ' τὸ χαρτί...
Θέλω νὰ τραγουδήσω τοῦ ἔρωτα τὴ γόνιμη οὐσία
Νὰ μελωδήσω μιά fugue νικητήρια.

Ἔω μεθυσμένοι ἤχοι, μεθυσμένα βήματα, μεθυσμένα κορδιοχτόπια
Στερνὴ φάση τῆς καταγιγίδας.

Τὸν εἶδες μάτια μου καρβιλλάρη "Ἀη Γιῶργη νὰ περᾶ
φίδι τὸ Γοργοπόταμο τοῦ μπλέξανε οἱ τοσοῦπρες στὰ πόδια του
κίτρινα σπαρτολούλουθα τοῦ Θανάση Διάκου τὴν ψυχὴ
γελοῦσε ὁ κύρης οὐρανὸς κι' ὅλο τὸ μούτρο ἀνθοῦσε
ἕνα κλαδί ἀπὸ ἀγραμπελί.

Σπᾶσαμε τὰ γόνατα στὸ κυνηγητὸ νὰ σὲ φτάσουμε
κι ὀλημερίς μὲ τρεῖς ἐλιές
καὶ μπομπότα προχτεσινῇ μᾶς χορταίνουν
τὰ συχαρικὰ νὰ φέrouμε στὸ χαριὸ ποὺ σὲ γέννησε πατριώτη.

—Κάτσε λεβέντη μου κρούσταλλο νερὸ στὸν πλάτανο νὰ πιεῖς

—Εἶναι χαμόγεμα τοῦ ἡλιοῦ συμπεθεροῖ

κι' ἀλόγχα ἢ χώρα δὲ μπορᾷ

—Χάι μορὲ καπετάνιο μᾶς μελετὰς τὸ κέρασμα
ταχιά σου καλὸ βράδυ στῆς πρωτονύφης τὸ χορδ.

Ο ΚΑΠΕΤΑΝΙΟΣ

Είπαν πώς θά 'γιναν τὰ ξημερώματα καθώς θά 'ρχιζε ἡ μάχη καβάλλα σ' ἓνα σταχί ἄλογο πάνω ἀπ' τὶς βορεινὲς κορφές. Τότε δλοι βαλθῆκαμε νὰ τοῦ δώσουμε μορφὴ ἀρχίζοντας ἐνα τραγοῦδι, σὰ μιά σιανὴ βροχὴ πού ' φερνε κερνατοῦρα, ὕστερα καστινὰ καὶ μετὰ ἤλιο.

Τώρα νά πάρεις άνεμε-πού 'νε όθρα τὰ μάτια μας απ' τή φουρ-
[τούνα
τώρα νά πάρεις τήν ταξιδιάρικη στροφή τ' Αθβαλιώτη καπετάνιου
κι' εΐτανε γλάρος τό πουλί πού πήρε τό τραγοδι
κι' εΐτανε άγέρας τό πουλί πού πήρε τόν καλό μου

Ἄντε νά σηκώσουμε πανιά
ἄντε καί ξημέρωσε παιδιά
ἔγια μόλα ἔγια λέσα

Πές μας γέρο-ψαρά πόσες φορές ν'ἀγάπησες
πόσες φορές τὸ δάκρυ σου τὸ κλέψανε τὰ κύματα
πόσες φορές τὸ γέλιο σου τὸ ντύσαμε στὰ σπίτια μας

Μιά φορά τὴ μάννα μου, τὴ δεύτερη μιὰ κοπελιά
στὴν τρίτη τὴν καλὴ μου ἀγάπησα τὴ θάλασσα

Τοῦτ' ἡ θάλασσα πού μᾶς μετράει τὴ γῆς
τοῦτ' ἡ θάλασσα πού 'χει τὸν ἄνεμο καβαλλάρη
καὶ ξημεροβραδυάζεται στὸ προσκεφάλι μας
ἀπὸ τότε πού κλείναμε τὰ μάτια στὸ κύμα τῆς
μέχρι τώρα πού καβαλλικεύουμε τίς πολιτείες
τοῦτ' ἡ θάλασσα πού πῆρε κί' ἔφερε ἕνα τραγοῦδι
τοῦ γερο-ψαρά παπποῦ μας κί' ὕστερα μπουρλοτιέρη

Ἄντε καὶ ξημέρωσε παιδιά
ἄντε νά σηκώσουμε πανιά
ἔγια μόλα ἔγια λέσα
Ἀρακλιανέ μου ταχυδρόμε

Σὺκα φουρνιστὰ πητόμελο μυτζήθρα
πάρ' τα καὶ φέρ' τα στὰ ξενητεμένα μας παιδιά
καὶ πές πὼς τὸ χῶμα τοῦ νησιοῦ μας

ὄλο ἀρμπάρόριζα καὶ μαλούπες
πές πὼς τὸ χῶμα τοῦ νησιοῦ μας
ἀποθύμησε τίς ξυπόλυτες πατούσες τους
τότε πού τρεχαλοῦσαν κυνηγώντας τὸν ἄνεμο μὲ δυὸ σπερδούκλια·
τότε πού καβάλλαγαν τοὺς φράχτες γιὰ νὰ φᾶν ἀγουρίδα
κί' ὕστερα νὰ παραβγαίνουν τὰ δελφίνια στὴ θάλασσα
νὰ παλεύουν μὲ τὰ κύματα καὶ τὴν ἄμμο
γιὰ νὰ παραδοθοῦν στὸν ἥλιο καὶ στὸ λίκνισμα τῆς βάρκας.
Τότε πού σκιάζονταν τοὺς ἁγίους
τότε πού πίστευαν σὲ δράκους πού κατοικοῦνε στὶς σπηλιές·
καὶ σὲ λάμιες τοῦ μεσημεριοῦ
πού ' στήναν χορὸ γύρω στὶς συκιές καὶ πλάι στὰ πηγάδια

Στ' ἀπάνω μέρη φάγαμε χοιρινά
παντρεύοντας τὸ Ἀννιὸ μὲ τὸν Ἀηβαλιώτη καπετάνιο
πού 'χει μετρήσει τὴ θάλασσα μὲ πιθαμές
κί' ἔχει ἀνταμώσει δυὸ γοργόνες στὰ ταξίδια

Στὴ μεσαρία φραγκοσυκιά
φυτεύοντας τὰ δάχτυλά μας στὶς δώδεκα συκιές
καὶ κλέβοντας δυὸ μέτρα καλοκαίρι γιὰ τὴ ζορὴ χρονιά.

Κυρά καλή, κυρά χρυσή
κυρά μέ δυό φεγγάρια στο κορμί και μ' άντρα ταχυδρόμο
πές μου στην πόλη πού θά μ'ω, πές μου στην πόλη πού θά β'ω
τί θές αποδοσίδι νά σοῦ φέρω
κι' από μετάρια καί χρυσά καί χτένες καί μαντήλες
ὅ,τι κι' ἂν πείς εἶν' πιότερο κι' από τὸν ἥλιο λαμπερά
κυρά καλή κυρά χρυσή
ὅ,τι κι' ἂν πείς εἶν' πιότερη στὰ δυό σου μάτια ἢ θάλασσα.

Ἄρακλιανέ μου ταχυδρόμε
κι' από τὴν πόλη πού θά μ'πεις κι' ἀπ' τὴν πόλη πού θά β'γεις
θέλω τὸν ἄντρα μου νά φέρεις
μ' ἑφτά λογιά φιλήματα μ' ἑφτά λογιά σκουφάκια
γιὰ νὰ νιώ βυζανιάρικο πού θά τὸν περιμένει

Ἄντε νά σηκώσουμε πανιά
ἄντε καί ξημέρωσε παιδιὰ
ἔγισ μόλα ἔγισ λέσα
καί θά σοῦ φέρω ἕνα φιλί, Ἄρακλιανή μου,
νά στοῦ ζηλέψει ὁ γιαιός νά στοῦ ζητάει τὸ κόμα

ΝΙΚΟΣ ΒΡΑΝΑΣ

ΜΙΚΡΟΛΑΙΤΟΙ

—I—

Ἐνίοτε ὁ χρωματισμός τῶν τοίχων εἶναι ἀνοιχτὸ φωτικί!
Ἡ μητέρα κοιμάται στὸ δεξι πλευρὸ κι' ὁ πατέρας κρύβει
τὰ κλειδιά στὸ μαξιλάρι του.

Τὸ ψωμί χορταίνει στὸ ἐπάνω μέρος τῆς πισταθήκης
κι' ἔρχεται ὁ γέρος ταχτικά γιὰ τὸ ἐνοίκιο.

Σήμερα ἡ μεγάλη ἀδερφή τραγουδαίει μόνη τῆς
τὸ πρῶτο στάσιμο τῆς «Ἀντιγόνης»

—Εἶναι ἡ τελευταία παράδοση—

—II—

Ὁ ἑσπερινὸς διακρίνεται ἐλαφρά.
Ψάξε γιὰ λίγο λιβάνι
Στὸ μεσαστὸ συρτάρι ἀριστερά.

Ἄραγε πότισαν χτές τὴ γλάστρα μέ τὸ ὠραῖο φύλλο;
Βέβαια τὰ δροσερά μαρουλόφυλλα
σημαίνουν πὺς δὲν λησμονήθηκε ἡ καρδερλίνα.

—III—

Θεέ μου, πόσο ἀργεῖ νὰ νυχτώσει!

Κι' ὁ ἐξαιρετὸς φίλος θάρθει μέ τὸ φῶς
ἀγαπάει τὸ παιγνίδι τῶν σκιῶν—

θά σχολιάσει ἀναλυτικὰ τὰ νέα τῆς ἀπογευματινῆς ἐφημερίδας
Ἔχεις τσιγάρα;
Μὴν παίρνετε τρίτος φωτιά
Ἀνάβουμε.
Ἡ κίνηση τοῦ κεφαλιοῦ γίνεται μέ ἐμφαση.

Λοιπὸν τί περιμένετε γιὰ νὰ πεθάνετε;

ΒΑΣ. ΚΑΣΤΕΛΗΣ

ΣΤΙΣ ΠΟΛΙΤΕΙΣ

Σταυροκοπήθηκαν οί γέροι γιά τό θάμα μας
κι' είπαν πώς γενιόμαστε μέ τή γέψη τής μπαρούτης
Κί' όντας άνοιγουμε τά μάτια μας
ένα νερό σκάζει στή ρίζα του βουνού
κι' ένα καινόργιο μήλο τρίζει...
Έσταυροφιλήθηκαν οί γειτόνιασες
κι' είπαν τά κορίτσα μας χτενίζει ό βορειάς
τά κυνηγός ή υπόρα μέσ τίς λυγαριές
καί τους μοιράζει στά μαλλιά του ούράνιο τόξο...
κάτου άπ' τ' άριστερό τους τό βυζι,
φεροκοπάει μία πέριδικα
κι' όντας καλοσωρίζουνε οί γιορτάδες,
έλα νά μπεις νά σέ κεράσουνε τό βύσσινο
καί νά θυμώσουν γιά τά μάτια τους οί μαργαρίτες..
Έλα νά κάτσεις στό τραπέζι μας
νά κόψει ό κύρης τό ψωμί στά δεκατέσσερα
μετρώντας μέ τά δαχτυλά του
καί νά στουπήσει τό κρεμμύδι του στό γόνατο
έλα νά φέρεις βόλτα στό χορό στό πανηγύρι μας
καί νά σού πει τήν ιστορία μας ό δάσκαλος
γλυκός σάν τό χριστόψωμο στό στόμα του παιδιού...

Είπαν οί νηοί πώς ξαίρουμε τό ήλιο
κι' όντας γλυκάνει άγέρας τή φλογέρα μας
χτενίζονται κορίτσα σ' άκροθαλασσίες
μέσ στό πλάτν και τό ξανθό καλοκαίρι..
Είπανε ξαίρουμε κι' ένα σκοπό
γιά κάποιο Μπάριμα—Λιά

— τ' όρματα τή λεβεντιά
*Αντάρτης είτανε

— Τόρματα πήρανε φωτιά
τ' όρματα και τά φυσεκλίκια
*Επειτα γίνεται μυρουδιά χωμένου μούστου...
σκοτωμένα μουλάρια...
καί στό στόμα έρχεται μία γουλιά σίμα...

Β. ΣΙΓΓΕΛΑΚΗΣ

ΑΓΡΥΠΝΙΑ ΣΤΟ ΒΟΥΝΟ

“Ηρθανε παλληκάρια στήν πλαγιά
κι' όποιος τους δει μανούλα μου
θρασομανάνει στά στήθεια τους δάσο μέ τά πλατάνια
καί στά ριζά του παίρνουνε γελώντας τά παιδιά,
τά βόλια τάχουν άρμαθιές
προσκεφαλιάζοντας στή γής σά σέ παλάμη άγάπης
κι' όλο σκορπάν τή συλλογή τους πάνωθέ μας.

Κι' άνοίγουν λένε τήν καρδιά
γιομίζει ό κάμπος θημωνιές, γιομίζει ό κάμπος κόρες
όπόχουν στήθεια όλάνθιστους τής άνοιξης μπαξέδες
όπόχουν στήθεια, μάτια μου, πού κλέβουνε τόν ύπνο,
σά χελιδόνες βιαστικές, όλο μαζεύουν τό σπαρτό
καί σάν παιδί στήν άγκαλιά τό φέρνουνε σ' άλλων.

Κι' ύστερα πίνουν χορό

— χαράς την πρώτη —
πίασανε τό μαντήλι της σάν περιστέρι σιέεται
είχε πλεξούδες μοσχιστάφυλα
μιλά αγγιγνόν κορυδαλλού
κι' άπά στόν άσπρο της λαμό
ζεστή φωλιά γιά χελιδόνια.

— Να βλέπατε πού ξώβαζε
τ' άρνιά της από τό μαντρί νά πά νά τά βοσκήσει
στό πρώτο βήμα ρόδισε
στ' άλλο ξυπνάνε τά πουλιά καί τήν καλωσορίζουν
στό τρίτο, άγέρι φύσηξε
καί πήρε τό φακίολι της τ' άσημοκεντημένο
κι' είδα ν' άστράφτουν δυό φιλιά
κι' είπα πώς είν' γιά μένα —

Καί μπήκε πρώτη
κι' άπάνω στή γυροβολιά
ή πρωτοκόρη άρφάνεψε σωρό-σωρό μανάδες,
τήν είδανε τ' άδέρφια της
πούπιασε πρώτη τό χορό καί πιάσαν τ' άρματά τους.
κι' όταν στό πιασούρισμα
έγερνε πίσω τό κορμί σά λεύκα στον άγέρα
έλεγε κι' έδινε κλεφτά τό γλυκοφιλήμά της.

— Τόχω ταμένο τό φύλι
κι' άπάνου σέ ψηλή κορφή
στά στήθεια τόχει φυλαχτό
λεβέντης καί παλληκαράς
πώχει τά μπράτσα του πλατιά
σά κλωνιαρές πλατάνου,
έχει στα μάτια του καύμό,
τίς θυμαριές στρωσίδια.

Μ. ΜΕΛΕΤΜΗΣ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΩΝ ΨΑΡΔΩΝ

Δέν έχουμε στίτια
σά μικρά γέλια τών δρόμων
κάθε πρωί νά ξυπνάει
ένα παιδί στον ούρανό
τά σύννεφα
ούτε τετράγωνες αλές
μ' εύκάλυπτα
νά θάφτουμε τούς νεκρούς μας
καί νά μυρίζουν έμπατή
πού τρέχουν οί αναμνήσεις!

Πάνω στα φύκια
έμεις κι' οί ίσκιος μας σπαίναμε
σάν τάφοι
κάποτε κλαίγαμε
γονατιστοί
μπρός σ' ένα στήθος νεκρό.

Κάποτε ακούγαμε μία φωνή
όπως ακούμε τίς λεύκες
τό βράδυ
κι' έλεγε:
Πάμε στίς άχτές του Νότου
πού μέσ στή θάλασσα
ένας ούρανόσ βυθίζεται βαρύς από άστρα.

Πάμε στίς άχτές του Νότου
πού ένα κορίτσι τών βράχων καστανό
όρίζει τά τραγούδια καί τά κύματα
σάν μικρός παράξενος θεός
στην άμμο θέ νά γράψουμε μαζί της
τό τραγούδι μας:

Φύσα Νοτιά φύσα καλέ Νοτιά
καί φέρε δώ τά κύματα
καί σπρώξε τά νησιά
σάν βήματα μεγάλου ανθρώπου
καί φέρε τά θαλασσινά τραγούδια
όπου κυλιούνται στους άφρούς.

Λένε γιά τρικυμίες γιά νεκρούς
όταν γυρνάει ὁ ἥλιος τ' ἄλλο του πλευρό
μετρώντας τοὺς πνιγμένους
ἕνα... δύο... δέκα... ἑκατό...
Λένε γιά τίς κοπέλλες
πού βγαίνουνε κάθε πρωὶ νά μάσουνε χαλκίγια
ἕνα... δύο... δέκα... ἑκατό...
γιά γυναίκες πούγιναν
σάν τίς καλύβες ξεμαλλιάρες
μετρώντας μέ τὰ δάχτυλα
ἕνα... δύο... δέκα... ἑκατό...
τοὺς νυσταγμένους γλάρους καί τὰ κύματα.

Ριγμένους πάνω στίς ἀκρογυαλιές
τοὺς ξέγασαν οἱ βράχοι.
Ὁ ἕνας θυμάται τὰ Χριστούγεννα,
τότε ἡ Φανή ἦταν μικρή
τῆς ἔφερνεν ὁ ὑπάτης στά μαλλιά
μιά πεταλούδα
καί συνάζουνταν μέσ στά μάτια τῆς
δύο κουρελιάρικα πανιά
γιά τὸ ταῖδι.
— Φανή! φωνάζει μέσ στόν ὕπνο του
καί τρέχουνε μέ τ' ἄλλα
νά φέρουν τὴ Φανή ἀπ' τὸ κοιμητήρι.
Ὁ ἄλλος βλέπει τὸν ἴσκιο ἐνός
ἀνάρτη μέσ στά πέλαγα.
Τὴν τελευταία του στιγμή,
ἀγκάλιαζε τὰ κύματα, σάν τὴ μάνα του.
Δέν ἔλεγε τίποτα
μπροστά στοῦ ἡλίου τὴν εἰκόνα.
Μονάχα πῆγανε μ' ἕνα μεγάλο γέλιο
πού τῶριζε ὁ ἄνεμος.
Ἦταν ἀνάρτη μέσ στίς θάλασσες
κι' ἦταν ναῦτης μέσ στίς ἱστίες του
ἐν' ἄκακο παιδί
ἕνας ἀπλὸς στρατιώτης...
Σὲ τοῦτα δώ τὰ πέλαγα κύμα τὸ κύμα
Σὲ τοῦτα δώ τὰ χώματα βράχο τὸ βράχο
κουφάρια πού ἐπείραμε!
καί δὲ φυτρώσαν οἱ σταυροὶ ἀκόμα
νάρχονται οἱ ἄνεμοι νά ρίχνουν τριαντάφυλλα...

σ' ἐννοῶναι ὑπερρεαλισμὸν λέγει το Στ
στα υποσημειωτὰ μου ἀπὸ τὴν προέλευσιν!

Ἡ ὑπερρεαλιστικὴ συνείδησις, τοῦ
Τ.Μ. βάζονε, πράγματι, μέσα στα
χρόνια που ἀκολούθησαν τὴν «Απε-
λευθέρωσιν», με τὴ φωτεινὴ πνευμα-
τικὴ καθοδήγησιν τοῦ Γεώργιου Ρίζου,
τοῦ ἐμπνευστῆ καί τοῦ «ἀδάσκαλου»
τῆς λογοτεχνικῆς Οὐιάδας «Θεμέλιον»,
πού τὴν ἀποτελοῦσαν οἱ τότε, ποιητι-
καὶ νεοσοφί ἡ ἐκκοι ἀποτόμενοι ποιητῆς
Τάσος Λειβαδίτης, Δημήτριος Χρι-
στοδούλου, Μιχάλης Κατσάρης, Νί-
κος Σπίνης, Ἰάκωβος Δεσπότης,
Γεωργίος Κότσαρης, Χρίστος Κουλού-
ρης, Νότης Περιώλης, Γεώργιος Γα-
βαλάς, ο κριτικὸς Ἀλέξης Αρριόλου, ο
θεατρογράφος Κώστας Κοττιάς, ο
Γεώργιος Τζινης, ο Βλαστόπουλος, ο
Καζάκος, ο Συγγελάκης καὶ ὡριμέ-
νοι ἄλλοι γιὰ τὸ πελοποννησιακὸν τῆς σκέ-
ψης. Ἡ «Οὐιάδα» αὐτὴ σπάρχουσι τὴν
πνευματικὴν ζωὴν τῆς ἐποχῆς με τὴν
ἐκδοσιν τοῦ ἀντίστοιχου λογοτεχνικοῦ
περιοδικοῦ, που καλλιέργησε κυρίως
τὴν ὑπερρεαλιστικὴν τάσιν στον ποιη-
τικὸν λόγον καὶ ἔδωκε ἀνανεωτικὴν
πνοὴν στα νεοελληνικὰ γράμματα.

Ἀπὸ τὸ βιβλίο τοῦ Τίτου Μωραΐτη
«Κατάθεσις» (ποίησις καὶ ποιητικὰ
ἀποφθεγμάτων. Μία ἐκδόσις τοῦ 1994.
Ἀθῆνα